

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFTALE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION MIDTJYLLAND

24. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Vækstforum har med en række programmer understøttet vækstbetingelserne inden for kompetenceudvikling, risikovillig kapital, innovation og iværksætteri især indenfor de centrale indsatsområder i vækstforums erhvervsudviklingsstrategi: Energi og Miljø, Fødevarer, Erhverv-Sundhed og Oplevelsesøkonomi. Dermed har Vækstforum bidraget til at afbøde nogle af krisens virkninger på kort sigt og samtidig sikre, at der fremover vil være mulighed for vækst og udvikling i regionen.

I den aktuelle økonomiske situation har Vækstforum også sat særligt fokus på rammerne for de regionale produktionsvirksomheder og de virksomheder, som har en relativ energitung produktion, da disse virksomheder har stor betydning for beskæftigelsen i regionen.

Vækstforum for Region Midtjylland har i perioden 2007-2008 indstillet i alt 565 mio. kr. til aktiviteter, som kan styrke udviklingen i regionens erhvervsliv. Projekterne har et samlet budget på i alt 889 mio. kr. Vækstforum har prioriteret at sikre en koordineret indsats mellem de statslige og de regionale initiativer både som en del af de generelle tilbud til virksomheder og iværksættere og som en del af de initiativer, der retter sig mod de tre megasatsninger Energi og Miljø, Erhverv – Sundhed og Fødevarer.

Vækstforum for Region Midtjylland, Beskæftigelsesrådet for Region Midtjylland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- En styrket indsats for at flere unge gennemfører en uddannelse.
- Indsatsen for efter- og videreuddannelse, hvor Vækstforum har etableret 6 regionale kompetencecentre.
- En tidlig og aktiv indsats for ledige, hvor ikke mindst kortuddannede er ramt som følge af tilpasninger i produktionserhvervene.
- Mulighederne for at styrke nye og mindre virksomheders adgang til risikovillig kapital.
- Hvordan nye vækst- og beskæftigelsesmuligheder inden for blandt andet velfærdsteknologi og fødevarerområdet bedst muligt fremmes.
- Vækst inden for klima- og energiområdet, herunder testområder for vindmøller.

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og Vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

Regionsrådet har via sin uddannelsespulje iværksat 42 projekter. Vækstforum og Regionsrådet har, sammen med 4 kommuner, alene for perioden 2007-2010 bevilget regionale og kommunale erhvervsfremmemidler til Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning. Den regionale og kommunale erhvervsfremmestøtte har, med baggrund i universitetsfusionen og ønsket om at sikre forskning, innovation og uddannelser udenfor de store universitetsbyer, haft som målsætning at skabe et bæredygtigt forsknings- og innovationsbaseret universitetsmiljø for etablering af kandidatuddannelser inden for det teknisk-merkantile område også i den vestlige del af regionen. Parterne er enige om, at der fortsat er et udbud af videregående uddannelser i den vestlige del af regionen.

For at blandt andet at styrke forsøgs- og udviklingsarbejdet på nationalt og regionalt niveau vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Vækstforum for region Midtjylland vil bidrage til dette arbejde på sekretariatsniveau. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Praktikpladser og ungdomsuddannelser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

De regionale vækstfora opfordres til aktivt at arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der sigter mod at fremme indgåelsen af nye praktikpladsaftaler. Pakken indebærer bl.a. en ændring af den nuværende præmieringsordning for oprettelse af ekstra praktikpladser samt en omlægning af tilskuddet til det praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på at målrette disse ordninger til den nuværende konjunktur- og praktikpladssituation. I forlængelse heraf har regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgået en aftale om at øge antallet af skolepraktikpladser.

Vækstforum vil i fællesskab med bl.a. uddannelsesinstitutioner, organisationer og virksomheder – private som offentlige arbejde for at skabe flere praktikpladser, herunder arbejde for at flere virksomheder godkendes som praktikværter.

Vækstforum vil i samarbejde med det Regionale Beskæftigelsesråd, kommuner, jobcentre, UU-centrene m.v. iværksætte en forstærket indsats over for de unge, der forlader eller ikke påbegynder en ungdomsuddannelse, for eksempel i form af en udbygget mentorordning, brug af såkaldte street runners, opsamlingsinitiativer og udbygning af aktørsamarbejde.

Vækstforum vil fokusere specielt på efteruddannelse af de unge i beskæftigelse med henblik på at fastholde dem på arbejdsmarkedet.

3. Brobygning mellem gymnasier og videregående uddannelser

For at støtte op om at flere unge skal fra regionen skal tage en videregående uddannelse vil parterne arbejde for at strukturere brobygningen mellem ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. En sådan ordning tilbydes alle vækstfora, således at der sikres geografisk lighed.

Region Midtjylland vil medvirke til dels at styrke det regionale vejledningssamarbejde, dels at etablere brobygning mellem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

4. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

Vækstforum forventer, at Naturvidenskabernes Hus indgår i dette initiativ. Region Midtjylland har med desuden støttet projektets "Bioteknologi i gymnasiet" med 3,9 mio. kr.

5. VEU-centre

Vækstforum Midtjylland igangsatte i 2007 initiativet KOMPETENCE midt. Her arbejder 6 lokale konsortier med at give små og mellemstore virksomheder én indgang til den samlede palet af efteruddannelses tilbud. Væksthus Midtjylland står som operatør for de 6

konsortier, der består af relevante uddannelsesinstitutioner, erhvervsserviceenheder, jobcentre og arbejdsmarkedets parter.

Vækstforum ser positivt på oprettelse af Voksen- og Efteruddannelsescentre (VEU-centre) og regeringen er opmærksom på Vækstforums ønsker angående VEU-centrene.

6. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

7. Erhvervsakademi Århus, Dania og Midtvest, professionshøjskoler VIA University College, Aarhus Universitet og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Parterne er enige om at undersøge muligheden for at samarbejde om at styrke de videregående uddannelsestilbud i regi af Erhvervsakademi Århus, Dania og Midtvest, professionshøjskolen VIA University og Aarhus Universitet.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelsestilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer.

8. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelsestilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglene forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlere i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

Vækstforum vil i samarbejde med Det Regionale Beskæftigelsesråd og gennem inddragelse af eksisterende statslige indsatser, arbejde for at unge ledige kommer i ordinær uddannelse for eksempel via en forstærket vejledningsindsats, udbygning af en praksisnær indgang til erhvervsuddannelserne samt anvendelse af vekseluddannelse og forlagt undervisning. Disse muligheder eksisterer alle inden for erhvervsuddannelserne, men kan udbygges og anvendes mere intensivt

Partnerne er desuden enige om en fortsat indsats for at udvide arbejdsstyrken med fokus på især førtidspensionister og nedbringelse af sygefravær.

Partnerne er enige om at fortsætte og styrke en fælles analyseindsats mellem Vækstforum og Beskæftigelsesregionen, der skal danne baggrund for iværksættelse af nye initiativer.

9. Tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft

Partnerne er enige om, at der fortsat er brug for at tiltrække, fastholde og integrere højtuddannet udenlandsk arbejdskraft i Danmark.

Region Midtjylland samarbejder med en række kommuner med henblik på:

- Øgning af de internationale skolers kapacitet
- Yderligere internationalisering af uddannelserne indhold og udformning

Regeringen offentliggjorde i februar 2008 en jobplan, som indeholdt en række initiativer på det internationale område bl.a. vedrørende integration og fastholdelse af udenlandske arbejdstagere, lettere adgang for udenlandske arbejdssøgende og bedre service til både danske virksomheder og udenlandske arbejdssøgende. Blandt disse initiativer er en taskforce vedrørende international rekruttering, som regeringen har nedsat med henblik på at regelforenkle og nedbryde barrierer for, at udenlandske arbejdstagere kan komme til Danmark for at arbejde.

Desuden skal en arbejdsgruppe i forlængelse af taskforcens arbejde afdække konkrete løsningsforslag vedrørende internationale skoler. Regeringen er umiddelbart positivt indstillet for at ændre friskoleloven, således at de internationale skoler kan udvide kapaciteten.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

10. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kredittpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret. I forlængelse heraf vil regeringen og Vækstforum se på situationen for risikovillig kapital i Region Midtjylland.

11. Iværksætterfond i Vestdanmark

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en Iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Syddanmark og Nordjylland. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation.

Parterne vil i de kommende måneder arbejde på at finde en model for en Iværksætterfond i Vestdanmark

12. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Vækstforum Midtjylland har indstillet et VÆKSTmidt Accelerator-program, der kombinerer rådgivningsforløb med et investeringstilbud. Der er tale om et samarbejde, hvor VÆKSTmidt Accelerator leverer virksomheder til programmet "CIBIT Accelerator", som varetages af Symbion i samarbejde med bl.a. Vækstfonden. "CIBIT Accelerator" er et program bevilget af Vækstforum Hovedstadsregionen, hvor Vækstfonden ligeledes har stillet kapital til rådighed under forudsætning af, at andre regioner efterfølgende kan tilslutte sig programmet. Region Midtjylland er den første region, der efterfølgende har tilsluttet sig programmet.

Regeringen har afsat i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital.

13. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsserviceenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsats i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

Parterne er enige om fortsat at arbejde for et sammenhængende vejlednings- og rådgivningssystem og med væksthuse som knudepunkt. Princippet er "no wrong door": Uanset hvor en virksomhed henvender sig, skal den hurtigst muligt guides til det sted, hvor den kan få relevant vejledning den rette hjælp, eller til den lokale erhvervsservice eller væksthuse, hvor de kan få problemafklarung og overblik.

Innovation

14. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Vækstforum vedtog i august 2008 en regional innovationsstrategi.

Region Midtjylland har etableret innovationsenheden MidtLab, som er regionens laboratorium for innovative eksperimenter med udgangspunkt i udviklingen af den offentlige sektor. MidtLab har i forhold til de store udfordringer inden for udviklingen af nye velfærdsteknologier en rolle som videntcenter og projektudvikler i regionen. I forbindelse

med udmøntningen af den virksomhedsrettede innovationsstrategi, de løbende møder med Rådet for Teknologi og Innovation eller ved erfa-møderne i Erhvervs- og Byggestyrelsen vil parterne kunne drøfte de udfordringer, som regionerne oplever i relation til fx proof of concept-midler.

Vækstforum opfordrer til, at de erfaringer, der er opsamlet i Region Midtjylland fra både projekter om offentlig-privat innovation (OPI) og brugerdreven innovation (BDI) anvendes fremadrettet i uddannelses- og kursusforløb.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

Vækstforum ønsker, at parterne kan samarbejde om velfærdsteknologi og klimaløsninger.

15. Velfærds-innovation

Vækstforum vil opbygge et internationalt førende miljø for forretningsførelse af ideer og innovation fra sundhedsområdet. Initiativet bygger på regionens viden og erhvervsmæssige kompetencer inden for sundhedssektoren, bl.a. med udgangspunkt Center for Pervasive healthcare på Alexandra Institutet, Aarhus Universitet.

Vækstforum har oprettet 2 innovationsplatforme: Med Tech Innovation Center og Care Tech Innovation. Disse samarbejder med Region Midtjyllands enhed for offentlig innovation, MidtLab. De regionale parter vil løbende udvikle indsatsen for innovation på sundhedsområdet og vil blandt andet gøre brug af mulighederne for at søge yderligere midler inden for de eksisterende statslige forsknings- og innovationsprogrammer.

I forlængelse af Region Midtjyllands vedtagne hospitalsplan har regeringen i januar besluttet at støtte udbygningen af Regionshospitalet Viborg og det ny Aarhus Universitetshospital med tilsagn fra Kvalitetsfonden og der er i den forbindelse fastlagt en foreløbig samlet investeringsramme for projektet.

Vækstforum for Region Midtjylland har vedtaget, at byggerierne skal bruges til at accelerere en erhvervsudvikling indenfor de tilknyttede erhverv IKT, medicoteknik, byggeri samt følgeerhverv indenfor forsyning og logistik, men også udvikling af innovations- og konkurrencefremmende udbuds- og samarbejdsformer.

Region Midtjylland vil i dialog og samarbejde med staten udvikle det erhvervsfremmende arbejde, bl.a. gennem eksisterende og nye statslige initiativer og de to innovationsplatforme, som Vækstforum har oprettet under megasatningen erhverv-sundhed: Med Tech Innovation Centre og Care Tech Innovation.

16. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kan forbedre rammevilkårene for udvikling af erhvervsklynger. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd bakket op om at støtte udviklingen af projektet "Reg X". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. Reg X forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og vidensspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne bidrage til at fremme samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

Vækstforum har tilrettelagt et program for udvikling af klynger i Region Midtjylland. Klyngeprogrammet består af en netværksdel med etablering og udvikling af forretningsbaserede netværk og etablering af en infrastruktur centreret om de statsligt finansierede Innovationsnetværk i regionen. Vækstforum forudsætter at erfaringerne fra den midtjyske indsats i forhold til arbejdet med klynger – KLYNGEmidt – inddrages i et gensidigt samspil.

17. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Vækstforum har, ved at etablere en sammenhængende række af rådgivnings- og kapitalformidlingsprogrammer, styrket samarbejdet mellem det lokale niveau og Væksthuset samt bidraget til at styrke koordinationen med det øvrige innovationssystem herunder de to statsligt godkendte innovationsmiljøer: Innovationsnetværk for Livsstil – Bolig og Beklædning og Fødevaresektorens Innovationsnetværk.

Parterne er enige om at samarbejdet mellem Danmarks Eksportråd og Væksthus Midtjylland om udstationeringen af en medarbejder fra Eksportrådet i Væksthuset gøres permanent.

Parterne har med Danmarks Eksportråds forankring i Væksthus Midtjylland skabt basis for at etablere et regionalt eksportudviklingsprogram, som kan tilbyde midtjyske virksomheder eksportrådgivning.

Parterne er enige om, at et regionalt eksportudviklings- og globaliseringsprogram, skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører på det regionale niveau (Danmarks Eksportråd, Væksthus Midtjylland, lokal erhvervsservice, Europe Enterprise Network med flere), så der opnås størst mulig sammenhæng, synlighed og synergi mellem de nationale og regionale tilbud.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

18. Videreførelse af Vestdansk Investeringsfremme

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen i 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark.

Parterne er enige om vigtigheden af at fortsætte samarbejdet i Foreningen Vestdansk Investeringsfremme mellem Invest in Denmark og de vestdanske regioner om at tiltrække udenlandske virksomheder og kapital efter 2009.

Parterne er enige om, at de senest 1. november 2009 træffer beslutning om den videre finansiering af hensyn til de medarbejdere, der er ansat under foreningen. Der bliver i øjeblikket gennemført en evaluering af samarbejdet, som kan indgå i beslutningsgrundlaget for Vækstforum Midtjylland, Vækstforum Nordjylland og Vækstforum Syddanmark i forbindelse med behandling over sommeren 2009 af ansøgninger om fortsat finansiering.

Vækstforum vil indgå i dialog med Invest in Denmark om muligheden af at styrke indsatsen for at tiltrække udenlandsk kapital indenfor Vækstforums tre megasatsninger. Herunder kan der også indgå øget internationalt vidensamarbejde for små og mellemstore virksomheder.

19. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi skal sikre et nationalt fokus og understøtte oplevelsesbaseret erhvervsudvikling – samt medvirke til at skabe vækst via oplevelser og samspil mellem kreative kompetencer og øvrigt erhverv.

Vækstforum for Region Midtjylland vil udbygge viden og kreativitet som et grundlag for at understøtte virksomheders konkurrenceevne og produktværdi gennem udnyttelse af oplevelsesøkonomien. Vækstforum vil arbejde for at øge samspillet mellem kreative kompetencer og øvrigt erhverv - og hermed sikre fokus på oplevelsesbaseret erhvervsudvikling.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

Vækstforum har taget initiativ til erhvervs-satsningen Cross Media, der er et samarbejde mellem Region Midtjylland og Region Nordjylland og foreløbig otte kommuner.

Cross Media-satsningen, som er et samarbejde mellem Region Midtjylland, Region Nordjylland og indtil videre 8 kommuner, tager udgangspunkt i den digitale revolution på medieområdet og sigter mod at få eksisterende og nye medier til at spille sammen på hidtil ukendte måder. Målet er at skabe flere kreative arbejdspladser baseret på øget samarbejde i de kreative erhverv og en stærkere kobling til teknologi- og videnvirksomhederne. Regionerne har identificeret 6-800 virksomheder i målgruppen, der spænder over filmfolk, fotografer, grafiske virksomheder, elektronikproducenter, konsulentvirksomheder, lydproducenter, reklamebureauer, spiludviklere m.fl.

Cross Media-satsningen er afhængig af koordinering med de nationale initiativer, som emnemæssigt kan styrke satsningen. I Region Midtjylland findes bl.a. følgende nationale initiativer: Innovationsnetværket Animation Hub (Videnskabsministeriet) og oplevelseszonen Computerspilzonen (Økonomi- og Erhvervsministeriet), og der tages højde for disse og andre relevante indsatser inddrages i arbejdet med udviklingen af Cross Media-satsningen.

Regeringen ser positivt på, at Vækstforum vil tage initiativ til at drøfte koordinationsmuligheder med relevante eksisterende statslige initiativer i relation til Cross Media-satsningen og at vækstforum vil indgå i dialog om et samarbejde mellem Den Vestdanske Filmpulje og Det Danske Filminstitut.

20. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har i tæt dialog med alle turismens interessenter udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi "Vores Rejse".

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at fortsætte dialogen om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt, herunder hvordan de regionale udviklingselskaber får en vigtig rolle i strategiens implementering. De regionale vækstfora vil således lade den fælles strategi afspejle i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Grøn vækst

21. Regional implementering af Erhvervsklimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervsklimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervsklimastrategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

22. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

23. Energi- og miljøsatsning

Region Midtjylland har en meget stærk national styrkeposition indenfor energi- og miljøområdet, såvel erhvervsmæssigt, som indenfor viden- og forskningsmiljøerne. En betydelig del af den samlede danske private beskæftigelse indenfor energi- og miljøområdet findes i Region Midtjylland og tilsvarende kom i 2008 en betydelig del af den samlede danske eksport af energi- og miljøteknologi fra Region Midtjylland.

Parterne er enige om, at der i efteråret 2009 udpeges områder, hvor vindmølleindustrien kan teste og afprøve nye prototyper. Planlægningsprocessen igangsættes ligeledes i efteråret 2009. Herudover igangsættes der et planlægningsarbejde, som fastlægger industriens behov frem mod 2020.

Parterne er enige om at fremme aktiviteter og projekter, der kombinerer produktion af grøn energi med miljøforbedringer i landbruget og dets påvirkning af bl.a. vandmiljøet. Det drejer sig om både udnyttelse af biogaspotentialet og flerårige energiafgrøder inden for de rammer, der er fastlagt i aftalen om Grøn Vækst.

Region Midtjylland vil arbejde for dannelsen af et videncenter for fjernvarmeteknologi i regionen med det mål at bringe ny teknologisk viden ind i branchen gennem fælles projekter. Sammen med Dansk Fjernvarme arbejdes der aktuelt med et projekt for et center i tilknytning til Maskinmesterskolen i Århus.

Transportministeriet, Region Midtjylland og Oliebranchen har igangsat en forsøgsordning med i blanding af biobrændstof. Regeringen forventer, at der i vinteren 2009/2010

vil være høstet de nødvendige erfaringer i projektet, hvorfor statens tilskud til forsøget ikke forlænges.

24. Fødevarsatsning

Vækstforum har i sin strategi- og handlingsplan for megasatsning fødevarer 2009-2011 sat som mål at gøre Region Midtjylland til et førende internationalt innovationsmiljø på fødevarerområdet med udgangspunkt i regionens styrkeposition på fødevarerområdet med hensyn til viden og erhverv. Der er iværksat en megasatsning på fødevarerområdet, som fokuserer på en stærk sammenhængende lokal, regional og national indsats for udvikling i fødevarerhvervene.

En del af Regeringens Grøn Vækst-initiativer og -ressourcer målrettes generelt fødevarerområdet. Parterne er enige om at der skal ske en koordineret indsats for at fremme innovation og udvikling inden for fødevarerområdet. Parterne er enige om fortsat at koordinere statslige og regionale initiativer, med henblik på at fremme sammenhæng og synergi mellem indsatserne. Det kan fx ske ved, at repræsentanter fra vækstfora som led i udmøntningen af "Grøn Vækst" vil blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

I forlængelse heraf er parterne enige om at den regionale megasatsning på fødevarerområdet ses i sammenhæng med regeringens vision om Danmark som et grønt vækstlaboratorium (Agro Food Valley - Grøn Vækst). Samtidig kan indsatsen styrkes gennem en regional forankring af fx initiativet om oplevelseszonen for madkultur

Regeringen ser positivt på, at man lokalt og regionalt på uddannelsesinstitutionerne løbende udvikler uddannelserne i forhold til aftagernes behov og fremtidige udfordringer. Vækstforum vil tage initiativ til i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne at udvikle uddannelserne på fødevarerområdet. Revurdering og udvikling skal ske under hensyntagen til reglerne om akkreditering af de videregående uddannelser. Derudover vil vækstforum gøre en målrettet indsats for at få udviklet og igangsat flere ph.d.-forløb i fødevarerhvervene. Regeringen stiller en række generelle virkemidler og rammer på området til rådighed - herunder ErhvervsPhD-ordningen - som kan understøtte vækstforums indsats.

Vækstforum udvikler, som led i regionens megasatsning for fødevarer, et særligt rådgivningskoncept for fødevarerhvervene. Partnerne er enige om at lade erfaringer herfra indgå i den fremtidige tilrettelæggelse af det samlede rådgivningstilbud for små og mellemstore virksomheder med knudepunkt i erhvervsservice og Væksthuset.

25. Udvikling i landdistrikter og udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Parterne er enige om at styrke indsatsen for en sammenhængende udvikling af erhverv og bosætning i landdistrikter og yderområder. Bl.a. i lyset af udfordringer i visse landdistrikter med fald i befolkning afsættes fortsat en væsentlig del af pengene i landdistriktsprogrammet til udvikling af erhverv og bosætning i landdistrikterne.

Parterne er enige om, at samarbejdet med kommunerne, LAG-erne, borgerne og andre aktører om udviklingsindsatsen fortsættes. Der samarbejdes om projekter for sammenhængende fornyelse og udvikling af erhverv og bosætning – udvikling af fremtidens landsbyer. Der samarbejdes om styrkelse af iværksætterier og virksomhedsudvikling i landdistrikter om udnyttelse af erhvervsstyrkepositioner i landdistrikter m.v.

Partnerne er enige om, at der fortsat skal være fokus på indsatsen overfor de forfaldne huse, erhvervsbygninger og landbrugsbygninger i landsbyerne og på landet. Staten etablerer for 2010 en pulje på 150 mio. kr. til medfinansiering af kommunernes indsats med forbedringer af det fysiske miljø i yderområder.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Regionsrådet har iværksat 29 projekter. Projekterne omhandler f.eks. mentorordninger, fastholdelse, vejledning og udvikling af uddannelses-tilbud.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Regionsrådet har iværksat 10 projekter herunder fjernundervisning og udvikling af linier fx inden for sundhedsområdet.
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	Regionsrådet har iværksat 2 projekter – vejledning af unge – og et springbræt for unge ”pædagogspirer”. Endvidere er det fireårige initiativ Uddannelseskaravanen igangsat. Projektet skal bidrage til, at alle unge, uanset etnisk baggrund, får lige muligheder i det danske uddannelsessystem og på arbejdsmarkedet.
4. Indsats for flere praktikpladser	Et projekt med fokus på virksomhedskontakt er igangsat for at sikre flere praktikpladser i regionen.
5. Styrkelse af undervisnings- og videncmiljøer inden for de videregående uddannelser	En ny uddannelse Animation Workshop er etableret for at kunne udbyde den nødvendige uddannelse inden for karakteranimation. Desuden er projektet ”Flere og bedre studerende på elektronikeniøruddannelsen” igangsat for at bidrage til at mindske frafaldet. Endvidere er projektet ”Teknologiobservatorium” igangsat med henblik på at øge interessen for teknik og naturvidenskab blandt unge.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Der er igangsat et initiativ med panelmøder og årlige møder med VUC med det formål at sikre løbende dialog om det regionale udbud af uddannelser – også i forhold til den nationale målsætning.
7. Efter- og videreuddannelses-tilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Ni projekter er iværksat herunder ”KompetenceMidt”, som blandt andet indebærer koordinering af udbud og efterspørgsel af voksen- og efteruddannelse.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Der er indgået samarbejdsaftale mellem vækstforumsekretariatene, beskæftigelsesregionerne, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen om udvikling af en fælles model til overvågning af det regionale arbejdsmarked. ”JOBmidt” – dialogforum – er igangsat.
9. Tiltrækning og fastholdelse af udenlandske studerende og arbejdskraft og 10. tiltrækning og fastholdelse af højtuddannet arbejdskraft T	”JOBmidt”: herunder 2 projekter: ”Modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft” og ”Fastholdelse af udenlandske studerende”. Desuden er regionen omfattet af tre nationale initiativer. Der er fx igangsat 8 projekter omkring modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft i et konsortium der samarbejder på tværs i regionen.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
11. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Virksomhedsprogrammet Vækstmidt Accelerator er iværksat. Væksthuset er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats, og der indgås resultatkontrakt for 2009 mellem staten og væksthuset. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.
12. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er gennemført en række kompetenceudviklingsforløb for væksthushets medarbejdere, etableret Early Warning-ordning, indgået aftale om ambassadørordninger, lanceret IP-intropakke og kompetenceudvikling i samarbejde med Danmarks Eksportråd.
13. Styrket adgang til kapital	Der er iværksat et nationalt projekt om Proof of Business og indgået

	aftaler om tidlig forretningsudvikling og adgang til rådgivning om finansiering. Projektet "Kapital formidling til vækstpotentielle iværksættere og virksomheder i region Midtjylland" er fx iværksat.
14. Samarbejde om iværksætteri og ideudvikling i uddannelserne	Studentervæksthus Aarhus søges iværksat for at give studerende mulighed for at afprøve forskellige niveauer af forretningsplaner/ideer.
15. Specialiserede rådgivningstilbud T	Der er indsat mål i væksthushets resultatkontrakt herom samt indgået aftaler om udvikling af cleantechvirksomheder og ambassadørordning om miljøeffektiv teknologi. Der er afsat midler til statsligt indskud til en iværksætterfond i Vestdanmark i 2009 og 2010.
16. Uddannelse i iværksætteri T	Staten arbejder på en struktur for uddannelsen, og Vækstforum inviteres til at deltage.
17. Klynger (KLYNGEmidt) T	To initiativer er iværksat. Klyngeprogrammet og netværksinitiativet skal styrke virksomheders innovation og internationalisering samt øge motivation til deltagelse i forretningsbaserede netværk.
Tema 3. Innovation	
18. Styrket samarbejde om innovation	Der er lavet en megasatsning inden for Erhverv og sundhed, f.eks. projektet "Mtic – MedTech innovation center".
19. Brugerdreven innovation	Der er iværksat to projekter under program for Brugerdreven Innovation fx projektet "Sundhedsområdet som accelerator for erhvervsudvikling". Flere andre projekter er under forberedelse.
20. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. Der er sket en afklaring af samarbejdsområder med FI. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem.
21. Strategisk forskning	Der arbejdes ikke videre med initiativet. VF kan byde ind på relevante statslige tiltag.
22. Fødevarer	Vækstforum har godkendt strategi og handlingsplan for megasatsningen Fødevarer. Der arbejdes med implementering af handlingsplan.
23. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er afholdt et indledende møde og etableret pulje til fremme af de erhvervsmæssige potentialer heri. VF har etableret OPI-pulje. Der er afholdt indledende møde med deltagelse af OPS-rejseholdet.
24. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	VF har vedtaget innovationsstrategi. Der er afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaf-tale med RTI.
25. Brugerdreven innovation T	Der er etableret pulje til OPI og foregår en dialog med EBST om OPI.
Tema 4. Videnspredning	
26. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Der er iværksat Markedsplads for højtuddannede samt initiativ om innovativ drivkraft og styrkelse af videnspredning fx projektet "Aarhus Universitet-HIH, Markedsplads for højtuddannede - kontaktmæglere"
27. Regionale innovationsagenter	Der arbejdes fortsat på projektet med innovationsagenter. Innovationsagenterne har haft 211 virksomhedskontakter i 2008.
28. Ledelsesudvikling	Der er igangsat initiativ om ledelsesudvikling.
29. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv T	Initiativ omkring Videnskabsministeriets nationale innovationsnetværk, innovationsmiljøer indenfor fødevarer, livsstil, bolig og beklædning, informations- og kommunikationsteknologi samt animation.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
30. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Vestdansk investeringsfremme er etableret.

31. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	Ni projekter er ansøgt og/eller iværksat. Der er iværksat projekter inden for styrkelse af videngrundlag, samarbejde om regional plan for udviklingsaktiviteter samt kampagneaktiviteter fx indenfor internationale oplevelsesfyrtårne. Der er gennemført kampagneaktiviteter om regionen som helårsturistdestination.
32. Turisme T	Vækstforum har mødet med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme, Fonden Midtjysk Turisme gennemfører et projekt om erhvervsturisme, og der er afsat en pulje til klimatopmødeaktiviteter.
33. Oplevelsesøkonomi T	Udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark. Nedsat bestyrelse for center for kultur- og oplevelsesøkonomi. Projekt og initiativ om internationale oplevelsesfyrtårne igangsættes.
Tema 6. Energi og Miljø	
34. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Vækstforum har iværksat en række pilotprojekter og initiativer inden for områder som biomasse, brint og brændselsceller, kraftvarme m.m., og der arbejdes på et Testcenter for vindmølleindustrien.
35. Forsøgs- og demonstrationsprojekter	Der er udarbejdet energiregnskaber for 13 af regionens kommuner. Der er iværksat en række pilotprojekter indenfor biomasse, brint, brændselsceller m.m.
36. Byer med fokus på høj energieffektivitet og vedvarende energi	Ud fra energiregnskaberne er Skive udvalgt til VE-by i regionen.
37. Forskerpark indenfor vedvarende energi	Initiativet Navitas Park, kompetenceklynge indenfor energi, er iværksat.
38. Samarbejde og fremme af miljø og energiteknologi	VF har iværksat program, TEKmidt, som udbydes under Væksthus Midt. EUDP deltager efter behov i dialog med VF.
39. Akkrediteringsinstitut	Initiativ under igangsættelse. Arbejder for etablering af test og certificering på biomasse området.
40. COP15 T	Pulje til klimatopmødet. En række initiativer er igangsat fx Energy-Map.dk, EnergyTours.dk, Klima DM og erhvervskalenderen på klimakonsortiets hjemmeside.
41. Samarbejde om fremme af intelligent og effektiv energiudnyttelse T	Initiativer er igangsat i samarbejde med regeringen, og der er igangsat pilotprojekter. Der er fremsat forslag til lov om 5,75 % biobrændstoffer i benzinen.
Tema 7. Landdistrikter og yderområderne	
42. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Initiativer om bl.a. gensidig repræsentation i hhv. VF og lokale aktionsgrupper, høring og møder er iværksat
43. Landsbyernes rolle	Der er afholdt møder med formænd og koordinatore fra LAG'erne og kommuner om landdistriktsudvikling. Projektet forventes igangsat. VF har indstillet tilskud til to modelprojekter for landsbyfornyelse. Iværksat projekt om "Metodeudvikling – registerbaseret kortlægning af de dårligste boliger."
Tema 9. Virksomhedernes samfundsansvar	
44. Virksomhedernes samfundsansvar T	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne. VF har i sin handlingsplan 2009 inddraget teamet, som videreføres i den kommende erhvervsudviklingsstrategi.